

- Lezing: Matteüs 27:32-56

³²Bij het verlaten van het pretorium troffen ze een man uit Cyrene die Simon heette, en hem dwongen ze het kruis te dragen. ³³Zo kwamen ze bij de plek die Golgota genoemd werd, wat 'schedelplaats' betekent. ³⁴Ze gaven Jezus met gal vermengde wijn, maar toen Hij die geproefd had, weigerde Hij ervan te drinken. ³⁵Nadat ze Hem gekruisigd hadden, verdeelden ze zijn kleren onder elkaar door erom te dobbelen, ³⁶en ze bleven daar zitten om Hem te bewaken. ³⁷Boven zijn hoofd bevestigden ze de aanklacht, die luidde: 'Dit is Jezus, de koning van de Joden'. ³⁸Daarna werden er naast Hem twee misdadigers gekruisigd, de een rechts van Hem, de ander links. ³⁹De voorbijgangers keken hoofdschuddend toe en dreven de spot met Hem: ⁴⁰'Jij was toch de man die de tempel kon afbreken en in drie dagen weer opbouwen? Als Je de Zoon van God bent, red jezelf dan en kom van dat kruis af!' ⁴¹Ook de hogepriesters, de schriftgeleerden en de oudsten maakten zulke spottende opmerkingen: ⁴²'Anderen heeft Hij gered, maar zichzelf redden kan Hij niet. Hij is toch koning van Israël? Laat Hij dan nu van het kruis afkomen, dan zullen we in Hem geloven. ⁴³Hij heeft zijn vertrouwen in God gesteld, laat die Hem nu dan redden, als Hij Hem tenminste goedgezind is. Hij heeft immers gezegd: "Ik ben de Zoon van God."' ⁴⁴Precies zo beschimpten Hem de misdadigers die samen met Hem gekruisigd waren.

⁴⁵Rond het middaguur viel er duisternis over het hele land, die drie uur aanhield. ⁴⁶Aan het einde daarvan, in het negende uur, riep Jezus met luide stem: '*Eli, Eli, lema sabachtani?*' Dat betekent: 'Mijn God, mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?' ⁴⁷Toen de omstanders dat hoorden, zeiden enkelen van hen: 'Hij roept om Elia!' ⁴⁸Meteen kwam er uit hun midden iemand toegesneld die een spons pakte en in water met azijn doopte. Hij stak de spons op een stok en probeerde Hem te laten drinken. ⁴⁹De anderen zeiden: 'Laten we nu maar eens zien of Elia Hem komt redden.' ⁵⁰Jezus riep opnieuw, luidkeels, en gaf de geest.

⁵¹Op dat moment scheurde in de tempel het voorhangsel van boven tot onder in tweeën, en de aarde beefde en de rotsen spleten. ⁵²De graven werden geopend en de lichamen van veel gestorven heiligen werden tot leven gewekt; ⁵³na Jezus' opstanding kwamen ze uit de graven, gingen de heilige stad binnen en verschenen aan een groot aantal mensen.

⁵⁴Toen de centurio en degenen die met hem Jezus bewaakten de aardbeving voelden en merkten wat er gebeurde, werden ze door een hevige angst overvallen en zeiden: 'Hij was werkelijk Gods Zoon.'

⁵⁵Vele vrouwen, die Jezus vanuit Galilea gevolgd waren om Hem te dienen, stonden van een afstand toe te kijken. ⁵⁶Onder hen bevonden zich Maria van Magdala, Maria, de moeder van Jakobus en Josef, en de moeder van de zonen van Zebedeüs.

- Tekst: Matteüs 27:51-53

⁵¹Op dat moment scheurde in de tempel het voorhangsel van boven tot onder in tweeën, en de aarde beefde en de rotsen spleten. ⁵²De graven werden geopend en de lichamen van veel gestorven heiligen werden tot leven gewekt; ⁵³na Jezus' opstanding kwamen ze uit de graven, gingen de heilige stad binnen en verschenen aan een groot aantal mensen.

Preek

Lieve mensen,

Op Goede Vrijdag is alles gefocust op onze Heer en Heiland. Jezus is het middelpunt van de belangstelling. En terecht. Hij staat als het ware in de spotlights. En wat je ziet is adembenemend. En niet van schoonheid, maar van afzichtelijkheid. De gruwelijkste details worden getoond. Zo sterk wordt er ingezoomd, dat je je bijna gaat vereenzelvigen met de gekruisigde. En dat moet ook. Zoals Hij zich vereenzelvigd met jou.

Het is ook wat. Hier voltrekt zich een historisch moment. Er wordt geschiedenis geschreven. Het middelpunt van de wereld ligt even daar, op een heuvel buiten Jeruzalem. En dus stelt iedereen daarop scherp. Van minuut tot minuut wordt beschreven wat er gebeurt. Alle woorden die de veroordeelde spreekt worden nauwkeurig opgetekend. Als een testament. Zo zorgvuldig.

Dus alle schijnwerpers staan op Jezus. En op de schedelplaats, waar het vonnis voltrokken wordt. Maar kijk. Wat doet Matteüs? Het lijkt wel een item in het journaal. Matteüs laat even zien wat de gevolgen zijn in de directe omgeving. Even zoomt hij uit en blikt rond. Als Gods Zoon de geest geeft. Wat gebeurt er dan verder? Bijvoorbeeld in het hart van de Joodse godsdienst. Het zenuwcentrum van het Pesach. Wat gebeurt er in de tempel? En wat gebeurt er op een andere belangrijke plaats. Nu er hier iemand sterft aan het kruis. Wat gebeurt er op de begraafplaats?

God beweegt hemel en aarde om duidelijk te maken wat het sterven van Jezus betekent.

En Matteüs pikt dat op. Hij haalt even de aandacht weg van Jezus. Even weg van Golgota. Om het belang van dit moment nog meer te onderstrepen.

...

2

Het is het negende uur. Dat is drie uur 's middags. In de tempel is de priester bezig het reukoffer te brengen. Om de gebeden van het volk te ondersteunen. Zo gebeurt dat al eeuwen. In het heilige. Het is er stil. Buiten liggen de gelovigen geknield. Het tempelplein ligt vol met biddende mensen. Van heinde en verre zijn ze gekomen. Morgen is het immers Pesach!

In dat heilige hangt een gordijn. Een dik gordijn is het. En daarachter? Daarachter woont God. Daar staat zijn troon. Daar mag je niet komen. Al eeuwenlang hangt dat gordijn daar. Als in een theater. Zo'n doek in een theater geeft altijd een gespannen verwachting. Wat zou er achter vandaan komen? Wanneer onthult zich wat er achter is?

Is dat niet waar het volk buiten om bidt? En waar de dienstdoende priester naar verlangt? Waar het reukoffer op dat moment voor de lucht in gaat? Ze willen toch maar één ding! Al eeuwen. Dat het doek opengaat! Dat God zich gaat openbaren! Openbaren betekent letterlijk: de bedekking wegnemen. Dat is waar de Joden naar verlangen. Dat God zich opnieuw zal openbaren aan hen. Dat Hij naar buiten zal treden. En de Messias zal sturen. Dat het gordijn open gaat. Het doek gaat op. En God begint aan de laatste acte. De apotheose van het wereldtoneel. Dat is waar de biddende mensen al heel lang naar uitzien.

Het is als de zinderende spanning in de zaal. En dan. Dan gaat het licht uit. Drie uur lang. Wat gaat er gebeuren?

Opeens gaat de aarde beven. En schudden. Paniek slaat toe op het tempelplein. De gewijde rust in de tempel wordt verstoord. Alles trilt en beeft. En dan... met donderend geraas scheurt het doek van boven naar

beneden. Van boven naar beneden! Het staat er speciaal bij. Als mensen het zouden opendoen. Dit gordijn. Dan zou het van beneden naar boven zijn. Maar nu. Van bovenaf. Heel duidelijk. God openbaart zich. Iedereen mag Hem zien. Hij is niet langer verborgen achter rituelen. Achter priesterdienst. Achter een gordijn, dat maar eens per jaar even opzij mag om de hogepriester door te laten. God treedt naar buiten. Het wereldtoneel gaat inderdaad zijn laatste fase in.

Maar hoe anders dan verwacht. Want hier wordt door God een fors signaal afgegeven. Zo zorgvuldig als Hij ooit de tempeldienst heeft ingesteld. Zo duidelijk trekt Hij daar nu een streep door. Jezus heeft het zelf toch gezegd: *niemand komt tot de Vader dan door Mij*. Vandaag is dat waar geworden. Het voorhangsel scheurt. God openbaart zich. Maar niet in de tempel. Op Golgota. Daar laat God zijn ware gezicht zien. Jezus is de Weg, de Waarheid en het Leven. God komt achter het voorhangsel vandaan. En neemt intrek in het hart van zijn volk. En zo heeft de tempeldienst in één klap afgedaan.

Kijk, de rituelen in de tempel. En de inrichting van het gebouw en de voorhoven. Het was allemaal door God zelf ingesteld. In het Oude Testament bleek, dat er heel wat voor nodig was om God te benaderen. Offers. Allerlei reinigingsrituelen. En dan ook nog altijd via de priester. Dat moest zorgvuldig gebeuren. En al die rituelen. En die geboden. Die hadden maar één functie. Namelijk: de weg wijzen naar God. En naar de Messias die God zou sturen.

Maar in de tijd van Jezus is gebleken, dat rituelen in de weg kunnen gaan zitten. Als ze niet meer dienstbaar zijn. Maar juist blokkades blijken. Als ze niet naar God toe leiden. Maar bij Hem vandaan houden. Dan moet er een streep door. De Joden in die tijd waren zo gefocust op de tempel. En alles wat daar gebeurde. Alle heilige handelingen waren een doel in zichzelf geworden. En de verwijzende functie. Die waren ze uit het oog verloren. En als Jezus daar dan staat. En zegt: *meer dan de tempel is hier*. Dan worden ze kwaad. En willen Hem doden.

God zegt met het scheuren van het voorhangsel dus meer dan alleen, dat de tempeldienst en het bloedstorten niet meer hoeven. Hij laat daarmee ook zien, dat er een andere weg naar Hem is. Hij laat zien, dat op zich goede vormen en rituelen niet van Hem af moeten leiden. Maar dat alles in je leven er op gericht is om dicht bij God te komen. Alles moet er op gericht zijn om de Heer Jezus te leren kennen. En Hem bekend te maken. En anders moet er een streep door heen. God scheurt persoonlijk het voorhangsel. En wijst zo naar de enige weg. Hij wijst naar een heuvel, even buiten de stad. Daar is geroepen: *Het is volbracht!*

...

En dat is ook te merken. Dat het volbracht is. Niet alleen in het scheuren van het gordijn. Maar ook in het feit dat er allerlei graven open gaan. De straf is gedragen. De dood is overwonnen. En dat zie je straks bij de opstanding van Jezus. Maar dat wordt hier al als het ware voorbereid. Want voordat het graf van Jezus open gaat. Gaan er heel veel andere graven open. Door de aardbeving. En wat Matteüs waarschijnlijk bedoelt te zeggen is dit: de graven gaan nu open. En straks, bij de opstanding van Jezus staan mensen op. En ze kunnen zo naar buiten lopen. De graven zijn immers al open!! Het gaat om gestorven heiligen. Mensen die geloofden in Jezus. Ze staan op. En vertonen zich met Pasen. Net als hun Heer. En dan is het eigenlijk niet zo interessant hoe dat verder gegaan is. Het gaat er om wat dit wil zeggen.

De dood van Jezus brengt mensen tot leven. Het is een voorspelling van hoe het zal gaan. Straks, als Jezus terugkomt. We zullen opstaan en met Hem meegaan, zingen Elly en Rikkert. En zo is het. Samen met Hem de stad Jeruzalem in.

Maar het zegt ook iets voor ons vandaag. Want de dood van Jezus Christus brengt doden tot leven. Nu al!! Het mag je motiveren om nu het nieuwe leven al te beginnen. Je bent niet dood. Hij wekt je tot leven. In dankbaarheid mag je je leven wijden aan Hem. En Hem navolgen. Want jouw zonden zijn gekruisigd. En je oude mens is dood.

...

En zo brengt deze rondblik van Matteüs op het moment van sterven van onze Heiland. Zo brengt deze rondblik je bij een spiegel. Een vraag. Hoe zit dat met jou? Kom jij tot leven door de dood van Jezus? En motiveert het je om Hem te dienen en te volgen met alles wat in je is? Of blijft het voorhangsel er voor? En houd je het liefst zijn lijden op afstand?

Deze berichtgeving van Matteüs maakt, dat je geen toeschouwer kan zijn. Op Goede Vrijdag zijn het jouw zonden. Die aan het kruis gaan. Geladen op de schouders van Jezus. Geen afstand, nee. Alles wat jou van Hem vandaan houdt moet kapot. Zoals het voorhangsel. En je mag opstaan tot een nieuw leven. Want zondag is het Pasen.

Amen